

หลักสูตรอบรม

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 104 วันที่ 2 - 3 ตุลาคม 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 60 คน

จาก เทศบาลตำบลหางว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

นางสลิษฐา คำภาแก้ว ปลัดอาวุโสอำเภอมะนัง

กล่าวต้อนรับ หน่วยงานราชการอำเภอมะนัง ผู้บริหาร
ท้องถิ่น ส.อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน

1. กล่าวถึงสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ชายแดน
ภาคเหนือ และปัญหาเสพติดในอดีต อำเภอมะนังซึ่งเคย
เป็นพื้นที่ภายใต้กลุ่มอิทธิพลยาเสพติดอย่างยาวนาน

2. ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์ เป็น
โครงการในพระราชดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้า
พัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี ที่ทรงห่วงใยพื้นที่บ้าน
ห้วยส้าน โดยให้มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
เข้ามาดำเนินการในบ้านห้วยส้าน ที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยา
เสพติด โดยใช้ แนวทางการพัฒนาทางเลือก ตามศาสตร์
พระราชฯ และตำราแม่ฟ้าหลวง เป็นแนวทางดำเนินการตาม
โครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
ในพื้นที่เป้าหมาย ด้วยการสร้างทางเลือกในการประกอบ
อาชีพ เน้นการลดรายจ่ายสร้างรายได้ในครัวเรือนอย่างเป็น
รูปธรรม โดยมีลำดับการพัฒนาให้มีความ “อยู่รอด พอเพียง
และยั่งยืน” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง
สร้างภูมิคุ้มกันแก่ชุมชนเป้าหมายต่อปัญหาเสพติดและสิ่ง
ผิดกฎหมายอื่น ๆ

2. ความเป็นมาของหลักสูตรการอบรม รัฐบาลได้
แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการร้อยใจรักษ์ โดยมี
รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
เป็นประธานคณะกรรมการ มีนโยบายให้ขยายผล
โครงการฯ ไปสู่พื้นที่อำเภอยางตลาดใน 4 จังหวัดคือ
เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และพะเยา จำนวน 19
อำเภอและให้สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทอง
หลังพระฯ มาจัดการอบรมให้ทุกท่านเพื่อขยายผลโครงการ
ร้อยใจรักษ์เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนต่อไป

หลักการพัฒนาทางเลือก ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

นายศุภชัย ต๊ะแก้ว เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ
คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้ง
ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและ
ทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับ
ชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้น
อยู่รอด ดูจากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้าง
พื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคง
สามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มี
การรวมกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุม
ทุกมิติ ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
โครงการร้อยใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับ
หน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของ
ปัญหาของตนเอง และประเมินความพร้อมของชาวบ้านใน
การประสานงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดู
จากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของ
ชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวง
ชอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วย
ระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของ
คนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องประสานงานการ
ทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่
โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : น้ำในบ่อสาธิตนี้ เป็นน้ำจากที่ไหน

ตอบ : จากน้ำล้นอ่างเก็บน้ำห้วยสำน ที่ต่อน้ำมาจากต้นน้ำ
ที่ไกล 14 กิโลเมตร

ถาม : ขณะนี้คิดว่า 60 บ่อของระบบอ่างพวงสันเขานี้
เพียงพอหรือไม่

ตอบ : ชาวบ้านในบางพื้นที่ที่มีความต้องการ ยังคงเข้ามาขอ
อ่างพวงสันเขากับทางโครงการอยู่เรื่อยๆ

ถาม : การต่อท่อจากแหล่งน้ำต้องใช้ขนาดท่ออย่างไร

ตอบ : ต้นน้ำจะใช้ขนาดใหญ่ และทอดขนาดลงเรื่อยๆ จาก 6"
4" และมา 2" ใช้ในหมู่บ้าน

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การพัฒนา

พื้นที่แบบองค์รวม

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผล เดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อ การส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิต และการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : การปลูกมะม่วงภายใต้มาตรฐาน GAP สามารถใช้ สารเลนเทนไดโอม

ตอบ : สามารถใช้ได้ เนื่องจาก จะมีสารตกค้างในผลผลิตไม่เกิน 8 วัน

ถาม : เพราะเหตุใดจึงใช้สายพันธุ์ต้นขนาดเป็นต้นสายพันธุ์แม่

ตอบ : เนื่องจาก เป็นสายพันธุ์ที่ทนต่อโรค และมีระบบรากที่ลึก หาสารอาหารและน้ำได้เก่ง

ถาม : จะทราบได้อย่างไรว่า ผลมะม่วงถึงระยะเวลาการท้อผลได้

ตอบ : เมื่อผลมะม่วงมีลักษณะเท่าไข่ไก่ หรือขนาด 7-10 เซนติเมตร จึงจะสามารถพร้อมท้อผลได้ทันที

ถาม : มีวิธีการเช็คผลมะม่วง ว่าสุกหรือไม่สุกได้บ้างหรือไม่

ตอบ : สามารถใช้วิธีการนำผลไปทดลองลอยบนน้ำ หากจมลง ในน้ำ คือ ผลสุก และหากลอยบนน้ำ คือ ยังไม่สุก

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 แปลงนา

การเพิ่มผลผลิตข้าวสายพันธุ์อีโต ด้วยการใช้นาชีวภัณฑ์ร่วมกับปุ๋ยหมัก ที่จากเดิมได้ผลผลิตข้าวที่ 600 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 800 – 1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีเป้าหมาย เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน จากการผลิตข้าวปลอดภัยที่มีคุณภาพ รวมถึงมีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าว และการจัดตั้งโรงสีภายในชุมชน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ผลิต ลดรายจ่ายให้แก่ผู้บริโภค และส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ทำการปลูกพืชหลังนา เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้หลังจากฤดูทำนา

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ทำไมชาวบ้านแถบบริเวณนี้จึงนิยมปลูกข้าว กข 21
ตอบ : เนื่องจาก วิถีชีวิตของชาวบ้านตั้งแต่รุ่นปู่ย่าบรรพบุรุษ
ข้าวสายพันธุ์นี้มาตลอด ข้าวเป็นสายพันธุ์ดี ถูกปากชาวบ้าน
ทุกรุ่น จึงนิยมปลูกเพื่อขายกันเองในชุมชน
ถาม : ใช้สารชีวภัณฑ์คู่กับสารเคมีได้ไหม
ตอบ : ไม่แนะนำให้ใช้คู่กัน เนื่องจาก การทำงานของสาร
ชีวภัณฑ์จะไม่สามารถออกฤทธิ์ได้อย่างเต็มที่

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 วิถีชีวิต เกษตร พอเพียง

พื้นที่สาธิตได้มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ
1) ที่อยู่อาศัย 2) การปลูกพืชท้องถิ่น ผักสวนครัว ไม้ผล รวม
กับโรงเพาะสารชีวภัณฑ์ 3) การเลี้ยงปลา และ 4) การเลี้ยง
ปศุสัตว์ โดยทางโครงการเริ่มจากการสำรวจความต้องการ
ของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด พร้อมทั้งการจัดตั้ง
กองทุนด้านปศุสัตว์ และการถ่ายทอดความรู้ให้ชาวบ้าน
สามารถพึ่งพาตัวเองได้ เช่น การทำอาหารสัตว์ลดต้นทุน
การป้องกันโรคระบาดเบื้องต้น การสอนให้ชาวบ้านทำวัคซีน
เองเป็น เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์ในพื้นที่ เป็นต้น

ถาม : ทำไมต้องส่งเสริมการเลี้ยงไก่ดำภูพาน

ตอบ : เนื่องจาก ชาวบ้านในพื้นที่นิยมใช้ในการประกอบ
พิธีกรรมของชนเผ่า

ถาม : เปิดไข่สามารถรับประทานเนื้อได้หรือไม่

ตอบ : สามารถทานได้ทั้งไข่และเนื้อ

ถาม : การผสมหญ้าเนเปียร์ต้องใช้อัตราส่วนเท่าไร

ตอบ : จะใช้หญ้า 30% ของส่วนประกอบทั้งหมด นอกนั้น
จะเป็นรำข้าว หัวอาหาร และเศษอาหารต่างๆ

ถาม : การผสมหมู สัก 2-3 ครั้งไปแล้วยังไม่ตั้งท้อง เกิดจาก
สาเหตุอะไร

ตอบ : อาจเกิดจากปัญหาสุขภาพหรือสายพันธุ์ของตัวหมูเอง

ถาม : หมูดำที่เลี้ยงคือพันธุ์หมุยขาวไหม

ตอบ : ไม่ใช่ แต่มีพันธุ์หมุยขาวผสมกับครอกเจอร์ซี่และหมู
พันธุ์พื้นเมือง

ถาม : สถานที่ปลูกหญ้าเนเปียร์สามารถปลูกที่ดอนได้ไหม

ตอบ : ได้ และสามารถปลูกที่นาได้

ถาม : การปลูกหญ้าเนเปียร์ใช้ท่อนพันธุ์หรือเมล็ดปลูก

ตอบ : ใช้ท่อนพันธุ์ ปลูกเหมือนอ้อย

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงยาฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้นำมาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายสมบูรณ์ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับทำเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : เสพครั้งละ 200 เม็ด มีวิธีการเสพอย่างไร

ตอบ : นายส่องแสง : ใช้วิธีเผาบนฟอยด์ แล้วสูดดมควันเข้าไป จะไม่ใช้วิธีการกินเพราะถ้ากินฤทธิ์จะแรงกว่าแต่กินไปแล้วจะแสบ

ถาม : ยาบ้าแต่ละถุงมักจะมีเม็ดสีเขียวปนอยู่ 1-2 เม็ด ยาเม็ดสีเขียวนี้แตกต่างจากเม็ดสีแดงอย่างไร

ตอบ : นายส่องแสง : เม็ดสีเขียวจะเป็นยากันชื้น ไม่มีฤทธิ์ทางยาเหมือนเม็ดสีแดง

ถาม : ตอนที่ท่านไปติดต่อซื้อขายทางฝั่งพม่า เคยได้เข้าไปในโรงงานผลิตและเห็นการผลิตไหม

ตอบ : นายส่องแสง : ตอนไปซื้อขาย จะไม่มีโอกาสเข้าไปในโรงงานผลิต เพราะเขาจะห้ามให้บุคคลภายนอกเข้าไป การติดต่อซื้อขายจะมีแต่บริเวณภายนอกเท่านั้น

ถาม : อักษรบนเม็ดยาแต่ละชนิดมีความหมายอย่างไร และราคาที่ซื้อมาเม็ดละกี่บาท

ตอบ : นายส่องแสง : อักษรแต่ละตัว จะแสดงถึงฤทธิ์ยาแตกต่างกัน WY จะแรงที่สุด และตอนนี้มีรุ่นใหม่ ๆ ผลิตออกมาเยอะบางรุ่นก็ไม่มีตัวอักษร ราคาซื้อมาเมื่อก่อนเม็ดละ 15 บาท ราคาขายเม็ดละ 50-100 บาท

ถาม : จุดเปลี่ยน ของการเลิกยาของส่องแสงคืออะไร ได้รับแรงบันดาลใจมาจากไหน

ตอบ : นายส่องแสง : อยู่ที่ใจของตัวเอง อยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง ให้มีชีวิต สุขภาพ และสังคม ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ถาม : อาการเสพยาแล้วคลุ้มคลั่ง อารมณ์หลอน เป็นผลจากยาชนิดใด แต่ทำไมคุณส่องแสงกินแล้วถึงบอกว่า เป็นยาขี้เกียจ

ตอบ : นายส่องแสง : คนที่มีอาการคลั่งจนควบคุมตัวเองไม่ได้ เป็นผลมาจากมีอาการทางจิตหรือเครียดอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดอาการนั้นๆแสดงออกมาเมื่อตัวเองควบคุมสติไม่ได้

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ และนายสุรัตน์ สัจจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามใต้ ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือนร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชุมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยสำน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมาได้มีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน

ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคม หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลแล้วคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมซึ่งในเวทีการประชุมได้มีหลายหน่วยงานเข้าร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจัดเวทีประชุมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชุมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

การดำเนินโครงการอาสาทำดี เป็นการให้โอกาสของโครงการร้อยใจรักษ์ เป็นกระบวนการนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดยาเสพติดควบคู่ไปกับการฝึกทักษะ ฝึกอาชีพ

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการขยายผลแหล่งน้ำไปหมู่บ้านเครือข่ายพื้นที่ข้างเคียงโครงการฯ ได้นำต้นแบบการพัฒนาของโครงการฯ ทั้ง 4 หมู่บ้านหลัก 20 หมู่บ้านย่อยนำไปปรับใช้ในการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันโครงการฯ ได้มีการขยายผลแหล่งน้ำจำนวน 11 หมู่บ้านแล้ว

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายณพวัชร สิงห์ศักดิ์ ที่ปรึกษาศาสน์ส่งเสริม
และพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

กล่าวสรุป กิจกรรมการอบรมและแนวทางการ
ดำเนินการพัฒนาโครงการร้อยใจรักษ์ บ้านห้วยสำ
คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาส สร้างทางเลือกให้กับคนใน
พื้นที่ เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนา
โครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุกๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบ
องค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการ พัฒนา
เริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่
อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการคืน
ข้อมูล เพื่อให้เกิดการ **ระเบิดจากข้างใน** ให้ตระหนักถึง
ปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกัน ในระดับท้องที่ท้องถิ่น
หน่วยงานราชการ ที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วม ออกแรง
ด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้
เกิดขึ้น ตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะ
นำไปสู่การบริหาร จัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

ได้มอบการบ้านให้ผู้เข้ารับการอบรม 2 ข้อ คือ

- 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ
20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4
คืน
- 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอ
โครงการแก้ไขปัญหาความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์คือ

- 1) เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหาในชุมชน ของท่าน
โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหาร
ระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
- 3) สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลัง
พระฯ จะมิงงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดย
งบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่
เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์
งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ
และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยา
เสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็
จะไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน
“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ
ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่าน
ต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การ
เสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
2. การศึกษาแหล่งน้ำ และปริมาณน้ำในลำห้วยก่อนที่จะนำน้ำมาใช้
3. การทำอ่างพวงสันเขา 2 แบบ 1)แบบอ่างพวงพลาสติก 2) อ่างพวงข่อยซีเมนต์
4. การบริหารจัดการน้ำของชุมชน โดยการสร้างกฎระเบียบ กติกาการใช้น้ำร่วมกัน และการติดตั้งมิเตอร์น้ำ
5. การลดต้นทุนในการสร้างอ่างกักเก็บน้ำ
6. การนำน้ำไปใช้โดยระบบบักล้นน้ำ
7. การบริหารจัดการพื้นที่แบบองค์รวม โดยการแบ่งพื้นที่ ออกเป็น 4 ส่วน. ได้แก่ ป่าใช้สอย ที่เนินเขา ที่ดอน และที่นา
8. การตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง และซื้ออุปกรณ์ในราคาที่ถูก
9. การทำมาตรฐานการผลิต GAP
10. การปลูกไม้ยืนต้นเพื่อปรับภูมิทัศน์ (จิวดอกแดง เหลือง อินเดียน หางนกยูง)ควบคู่กับการปลูกกาแฟ
11. การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการสูบน้ำมาใช้ในการเกษตร
12. การเพิ่มผลผลิตข้าว
13. การปลูกพืชหลังนาเพื่อเพิ่มรายได้
14. การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้สารชีวภัณฑ์ และการทำปุ๋ยเอง
15. การรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อลดรายจ่ายในชุมชน
16. การทำเกษตรแบบปราณีต
17. การจัดสรรพื้นที่ที่มีอย่างจำกัด ใช้ในการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการปลูกพืช 3 ระยะ ระยะสั้น ระยะ กลาง และระยะยาว
18. การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน
19. การทำปุ๋ยสัตว์ โดยการเลี้ยง เป็ด ไก่ หมู และโค
20. การจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาปุ๋ยสัตว์และช่วยเหลือเกษตรกรในชุมชน

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. การบริหารจัดการน้ำในชุมชน
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน
3. การตั้งกฎกติกาในชุมชนเกี่ยวกับการดูแลป่า
4. การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการสูบน้ำมาใช้ในการเกษตร
5. การจัดตั้งกลุ่มเพื่อต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง
6. การเพิ่มผลผลิตข้าว
7. การลดใช้สารเคมีโดยใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการทำเกษตร
8. การจัดตั้งกองทุนปุ๋ยสัตว์
9. สูตรอาหาร(ต้นกล้วยหมัก)เพื่อลดต้นทุนอาหารสัตว์การควบคุมคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

สพท.เรียนรู้อิงสู่การพัฒนา ตามศาสตร์พระราชา

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 104 ทต.หวาง อ.เทิง จ.เชียงราย

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	100.00	-	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	85.00	15.00	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	78.33	21.67	-	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	86.67	13.33	-	-
วิทยากรมีความรู้	95.00	5.00	-	-
สถานที่อบรม	91.67	8.33	-	-
สถานที่พัก	85.00	15.00	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	100.00	-	-	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 60 คน จาก 60 คน